

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/84/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

198/2018. (IX. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. március 7-én előterjesztett **panaszát** a 2018. szeptember 27-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – Készenléti Rendőrség – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos az elektronikus úton előterjesztett beadványában előadta, hogy 2018. március 7-én 11 órakor kerékpárral szabályosan közlekedett a B.-Zs. úti kitáblázott busz és kerékpár sávban. Ahogy a Sz. I. körútról a B.-Zs. útra kanyarodott egy rendőrautó nagy sebességgel elhajtott mellette, a visszapillantó tükre csak nagyjából 10 cm-rel kerülte el a kormányát. Az A. utca sarkánál lévő piros lámpánál a kocsisor elejére gurult, így ismét a rendőrautó elé került. Amikor zöldre váltott a lámpa tovább indult rátérve a B.-Zs. úti busz és kerékpáros sávra, amelynek a szélén haladt. A K.I. és a N. J. utca között hirtelen hátulról dudálás és szirénázás hangzott fel és ugyanaz a rendőrautó ismét nagyon közel elhúzott mellette, ijedségemben hangosan káromkodott egyet. A rendőrautó lefékezett és a kocsit vezető G. Zs. hangosan kiabálni kezdett a panaszossal. Ő és a kocsiban utazó másik, magát nem igazoló rendőr arra szólították fel, hogy ne használja a buszsávot, hanem a járdán kialakított kerékpár sávban közlekedjen. Hiába jelezte, hogy a B.-Zs. úton végig ki van táblázva, hogy a külső sáv busz és kerékpár sáv, erről nem vettek tudomást. Ekkor a panaszos szóvá tette, hogy panaszt fog tenni, mert nagyon veszélyesnek tartja,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hogy az úton közlekedő kerékpárosokra közvetlen közlekedésről közelről rádudálnak és rászirénáznak, hogy ilyen közel hajtanak el a kerékpárhoz, és nem tartja elfogadhatónak azt sem, hogy a rendőrök kiabálnak a polgárokkal és ráadásul nem kötelezhetnek arra sem, hogy ne használja a busz és kerékpár sávot. Ekkor a kocsis utasa kiszállt és elkérte a személyi igazolványát és lakcímkártyáját, és közölte, hogy ha panaszt szeretne tenni, akkor ügyet fognak indítani. Azt nem közölték, hogy miért igazoltatják, ahogy a nevét és rendfokozatát se közölte az intézkedő rendőr. Az adatot egy füzetbe írta fel és többször lekezelően megismételte, hogy ha nem tesz panaszt a panaszos, akkor nem indítanak eljárást.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

Dr. N. T. r. ezredes átiratában előadta, hogy a Készenléti Rendőrség Különleges Szolgálatok Igazgatósága Állami Futárszolgálat állományába tartozó G.Zs. r. törm. futár és L.M. c. r. tzls. futár 2018. március 7-én 7 órától 15 óráig terjedő időben futárszolgálati feladatokat láttak el B. város területén a [...] forgalmi rendszámú, Suzuki Vitara típusú, rendőri jelleggel ellátott szolgálati gépkocsival. A szolgálati gépkocsit G. Zs. r. törzsőrmester vezette, L.M. c. r. törzsszázlós - járatvezető futárként - a gépkocsi jobboldali első ülésén foglalt helyet.

A futárok a szolgálat ellátása során 11 óra körüli időben B. város, B.-Zs. úton az autóbusz sávban haladtak. Elmondásuk és a rendőri jelentésben írtak szerint a B.-Zs. út 58. számú ház előtti útszakaszon, ugyancsak az autóbusz sávban - ami a kerékpárosok számára is egyaránt igénybe vehető - egy kerékpáros haladt. A kerékpáros nem a sáv jobb szélén közlekedett, hanem többször áttért a sáv közepére és bal szélére is („kacsázott”), és egy alkalommal hirtelen bevágott a szolgálati gépkocsi elé, ezzel balesetveszélyes helyzetet idézett elő.

Ezt észlelve a szolgálati gépkocsit vezető G. Zs. r. törzsőrmester fékezésre kényszerült, majd figyelmeztetésképpen a gépkocsi kürtjét működtetve hangjelzést adott le. A szolgálati gépkocsi kürtjének működtetésével a megkülönböztető hangjelzés, az ún.: „airhorn” is működni kezdett, mivel a két berendezés egymással összeköttetésben áll, egyszerre szólalnak meg.

A kerékpárost megelőzve a rendőrök hallották, amint ő hangosan az „anyádat!” szót kiabálta utánuk. Kis idő elteltével forgalmi okokból megálltak, a kerékpáros melléjük érve kérdőre vonták őket, azt kifogásolva, hogy rádudáltak.

G. Zs. r. törzsőrmester közölte vele, hogy balesetveszélyes helyzetet idézett elő, ezért adott hangjelzést. Felhívta a kerékpáros figyelmét, hogy inkább a járdán kijelölt kerékpársávot használja, mert az biztonságosabb.

A kerékpáros többször kijelentette, hogy „a buszsávot is használhatják a kerékpárosok, ő ott közlekedik, ahol akar,”. Közölte továbbá, hogy feljelentést fog tenni, ezért a gépkocsivezető adja meg a nevét és a szolgálati jelvény számát. G. Zs. r. törzsőrmester ennek eleget tett, a kért adatokat a kerékpáros számára megadta.

Ekkor L.M. c. r. törzsőrmester, járatvezető futár a gépkocsiból kiszállt és megkérdezte a kerékpárost, hogy kíván-e feljelentést, vagy panaszt tenni, mert ha igen, akkor erről írásban jelentést kell tenniük és ehhez szükségesek a panaszos személyes adatai. Ezért a kerékpárost az Rtv. 29.§ alapján igazoltatta, elkérte a személyazonosító okmányait és az adatait felírta. Megállapította, hogy a kerékpárral közlekedő személy a panaszos volt. A rendőrök panasszal szemben egyéb intézkedést nem foganatosítottak, a közlekedési szabálysértés miatt feljelentést nem tettek, helyszíni bírságot nem szabtak ki, a panaszost szóban figyelmeztették. A szolgálat

végeztével az intézkedésről szóban is és írásban is jelentést tettek.

A Testület kérdésére válaszolva előadta még, hogy a panaszos közlekedése során szabályosan használta az autóbusz forgalmi sávot, azonban nem tett eleget a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 54. § (1) bekezdésében foglalt jobbratartási kötelezettségének.

„Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, [...] az úttest jobb széléhez húzódva kell közlekedni.”

A panaszos hirtelen irányváltotatással a szolgálati gépkocsi elé „bevágott”. A gépkocsit vezető G. Zs. r. törzsőrmester fékezett és ekkor használta a gépkocsi kürtjét, amellyel egyidejűleg a megkülönböztető hangjelzés, az „airhom” is megszólalt, mert a két rendszer együttesen működik. Ez valóban erős hanghatással járt.

A KRESZ 30. § balesetveszélyes helyzetben megengedi a hangjelzés alkalmazását: „Hangjelzést adni csak balesetveszély esetében, a baleset megelőzése érdekében, valamint - lakott területen kívül - az előzési szándék jelzése céljából szabad.”

A rendőrök nem akarták intézkedés alá vonni a panaszost, ezért nem is állították meg. Amikor forgalmi okból a szolgálati gépkocsival megálltak, a panaszos a kerékpárjával a gépkocsi jobb oldala mellett állt meg és kérdőre vonta a rendőröket amiért „rádudáltak”. A panaszos elkérte a gépkocsit vezető G. Zs. r. törzsőrmester nevét és szolgálati jelvény számát, majd közölte, hogy panaszt fog tenni. G. Zs. r. törzsőrmester a kérésnek, eleget téve a kért adatokat a panaszosnak megadta és felhívta a figyelmét arra, hogy közlekedése során inkább a járdán kialakított kerékpár sávot használja, mert az biztonságosabb. A panaszos erre nem volt hajlandó, kijelentette, hogy továbbra is a buszsávban fog közlekedni és panaszt tesz.

A rendőrök ekkor szólították fel a panaszost igazolásra, közölték vele, hogy személyi adatait adja meg, mert a jelentésükben ezt fel kell tüntetniük.

Az igazoltatást L.M. c. r. törzszászlós a gépkocsiból kiszállva hajtotta végre. Ennek során nem tett eleget a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 20 §-ában foglalt kötelezettségének. L.M. c. r. törzszászlós meghallgatása során elmondta, hogy nem mutatkozott be, nem közölte az azonosító jelvény számát, nem mutatta fel a szolgálati igazolványát, nem közölte az intézkedés tényét és célját sem.

A panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdésében foglalt igazoltatást foganatosítottak. Az intézkedés a fentebb leírtak szerint zajlott, szemtanúja nem volt. Más rendőri intézkedésre nem került sor. A panaszossal szemben a közlekedési szabályok megsértése (jobbratartási kötelezettség elmulasztása) miatt feljelentést nem tettek, helyszíni bírságot nem szabtak ki, csupán szóban figyelmeztették.

A rendőri intézkedés 2018. március 7-én 11 óra körül kezdődött és mintegy 10 perc időtartamban zajlott, így 11 óra 10 körüli időben fejeződött be. L.M. c. r. törzszászlós közölte a panaszossal, hogy balesetveszélyesen közlekedett. Felhívta a figyelmét, hogy a forgalmi sávban jobb oldalt haladjon, illetve arra, hogy inkább a járdán kialakított kerékpársávot használja, mert az biztonságosabb.

A panasszal érintett rendőrök meghallgatásuk során határozottan és egybehangzóan kijelentették, hogy - a panaszos állításával ellentétben - nem hangzott el részükről az, hogy „ha nem tesz panaszt, nem indítanak ügyet”.

L.M. c. r. törzszászlós több alkalommal közölte a panaszossal, hogy azért igazoltatta, mert az

üggyel kapcsolatban jelentést kell írniuk és a jelentésben szerepeltetni kell az intézkedés alá vont személyazonosságára vonatkozó adatait.

A rendőrök a szolgálat befejezését követően mind szóban, mind pedig írásban jelentést tettek az intézkedésről.

Mindkét rendőr egybehangzóan elmondta, hogy nem kiabáltak a panaszossal. Azt is előadták, hogy a panaszos volt ingerült, indulatos. G. Zs. r. törzsőrmester elismerte, hogy hangosabban beszélt. Ő a gépkocsi volánja mögött ült, a panaszos tőle távolabb, a gépkocsi jobb oldalánál állt, erre tekintettel, valamint a forgalom zaja miatt volt szükség a hangosabb beszédre.

A panaszossal szemben az igazoltatáson kívül más intézkedés foganatosítására nem került sor, és vele szemben sem büntető- sem pedig szabálysértési eljárás nem indult, helyszíni bírság kiszabására sem került sor.

A rendőri intézkedéssel kapcsolatban egyéb releváns bizonyíték, dokumentum nem áll rendelkezésre. Az intézkedésről kép- és/vagy hangfelvétel nem készült.

Összességében a r. ezredes szerint megállapítható, hogy G. Zs. r. törzsőrmester a szolgálati gépkocsit vezetve jogszerűen adott hangjelzést, mivel balesetveszélyes közlekedési szituáció alakult ki.

A panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján szintén jogszerűen került sor.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos jogszabályok és ORFK utasítások, intézkedések rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, VI. cikkben foglalt a személyi adatok védelméhez fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először a panaszos intézkedés alá vonásának, az igazoltatásnak és az adott tájékoztatásnak a jogszerűségét vizsgálta.

a) A kérdés vizsgálata során a Testület az alábbi jogszabályi előírásokat vette figyelembe.

Az Rtv 44. § (1) bekezdése szerint a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

a) a közúti forgalmat irányíthatja, korlátozhatja, illetve szüneteltetheti;
 b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;

c) a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés,

illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti;

d) a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - a helyszínen elveheti;

e) a forgalomban való részvételt megtilthatja, ha a jármű vagy vezetőjének állapota a közúti forgalom biztonságát veszélyezteti, és a további jogellenes járműhasználat megakadályozása céljából a jármű kulcsait elveheti, illetőleg a járművet más módon mozgásában korlátozhatja vagy elszállíttathatja.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) az alábbiak szerint rendezi az igazoltatás szabályait: 25. § (1) Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési nyilvántartási rendszerben, valamint - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban. (2) Az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és - akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják - az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megtészi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha *a)* ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy *b)* intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése szerint aki KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el.

A KRESZ 54. § (1) bekezdése szerint kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg - ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik - a lakott területen kívüli úton, a főútvonalként megjelölt úton **az úttest jobb széléhez húzódva kell közlekedni.**

b) A rendőri jelentések szerint a panaszost nem kívánták intézkedés alá vonni, noha a futárszolgálat munkatársai észlelték, hogy a panaszos a buszsávban „kacsázva” közlekedik. Figyelmeztetésként, hogy elkerüljék a balesetveszélyes szituációt a hangjelzést alkalmaztak a KRESZ 30.§-a szerint („Hangjelzést adni csak balesetveszély esetében, a baleset megelőzése érdekében, valamint - lakott területen kívül - az előzési szándék jelzése céljából szabad.”) Ezt követően a panaszos beírta őket és kérdőre vonta őket a dudálás miatt, ekkor figyelmeztették, hogy nem megfelelően közlekedett és jelezték felé, hogy inkább a járdán található kerékpársávot használja, mert az biztonságosabb. Mivel a panaszos jelezte, hogy panaszt kívánt tenni, ezért a rendőrök igazoltatták, hogy a későbbi jelentésükben meg tudják jelölni a személyét.

A fentiekből megállapítható, hogy a panaszost nem a közlekedési szabálysértés gyanúja miatt igazoltatták, hanem a jelentés elkészítése érdekében.

A rendőröknek a szolgálatuk során észlelt eseményekről általános jelentés tételi kötelezettségük van. A Szolgálati Szabályzat nem rögzíti tételesen, hogy milyen esetekben kell rendőri jelentést készíteni, csupán annyit rögzít általános jelleggel a 4. § (3) bekezdése szerint a rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati elöljárónak történő jelentéssel vagy a rendőrség legközelebbi ügyeletének vagy tevékenység-irányítási központjának értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni.

A panaszokkal és a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos ügyek egységes intézéséről 2/2014. (XII. 5.) BM utasítás és a közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás szerint az Rtv. és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL (továbbiakban: Ket.)² szabályai szerint kell lefolytatni a panaszeljárást. Ezen bizonyítási eljárás során bevett gyakorlat, hogy a panaszok kivizsgálása esetén jelentést készítenek (így a Testület megkeresése esetében is) a rendőrökkel, majd szükség esetén szóban is meghallgatják. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint jogszerűen került sor a panaszos igazoltatására, mivel a további eljáráshoz szükség volt a személyi adataira, a panasszal kifogásolt ügy könnyebb beazonosítása végett.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és igazoltatták a panaszost, így nem sérült a személyes adatok védelméhez fűződő joga.

c) A panaszos szerint többször elhangzott, hogy ha nem tesz panaszt, nem indítanak eljárást. Ezzel szemben a rendőrök egybehangzóan tagadták, hogy ilyen elhangzott volna a részükről.

² 2018.01.01.-től 2016. évi CL. törvény. az általános közigazgatási rendtartásról

Állításuk szerint elmondták, hogy az igazoltatásra a panasz eljárás miatt került sor, mivel jelentést kell készíteniük.

Tekintettel arra, hogy a panaszos igazoltatására kizárólag a panasz eljárás lefolytatása érdekében került sor, a Testület álláspontja szerint helytálló volt a rendőr azon tájékoztatása, hogy amennyiben a panaszos panaszt kíván tenni, panasz eljárás fog indulni, ezért a jelentés végeztet igazoltatják. Ellenkező esetben igazoltatására nem kerül sor, mivel jelentéstételre sincs ez esetben szükség. **Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a tájékoztatás tartalma miatt.**

2) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tartották be az Rtv. 20.§-ban foglaltakat.

A rendőrségi iratok szerint a rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdésének megfelelően szóban azonosították magukat, valamint közölték az intézkedés tényét és célját.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőröknek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevüket és azonosító számukat, illetve az intézkedés célját közölniük kell.

Az előadások közötti ellentmondást további bizonyítékok hiányában nem lehetett feloldani, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állástfoglalni abban a kérdésben, hogy rendőrök betartották-e az Rtv. 20.§ előírásait.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy ekörben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos sérelmezte továbbá a rendőrök által alkalmazott hangnemet, szerinte megengedhetetlen, hogy a rendőr kiabáljon az állampolgárokkal.

A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitányának, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata

szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

Mindkét rendőr egybehangzóan elmondta, hogy nem kiabáltak a panaszossal. Azt is előadták, hogy a panaszos volt ingerült, indulatos. G. Zs. r. törzsőrmester elismerte, hogy hangosabban beszélt. Ő a gépkocsi volánja mögött ült, a panaszos tőle távolabb, a gépkocsi jobb oldalánál állt, erre tekintettel, valamint a forgalom zaja miatt volt szükség a hangosabb beszédre. Ezzel szemben a panaszos állítása szerint a rendőr kiabált vele.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőr előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület álláspontja szerint jogszerűen igazoltatták a panaszost, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez fűződő joga. A tájékoztatás jogszerű volt, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Ugyanakkor a Rtv. 20.§-ban előírt kötelezettségek elmulasztására és a hangnemre vonatkozó kifogás kapcsán a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának, illetve az emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. szeptember 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület